

6.2 Ποσά αντιστρόφως ανάλογα

i) Συμπληρώνουμε τον πίνακα ώστε τα ποσά χ και ψ να είναι αντιστρόφως ανάλογα

χ	1	1,5	2	3	4	6	12
ψ	12						

ii) Τα παρακάτω ποσά είναι ανάλογα ή αντιστρόφως ανάλογα;

α) _____

β) _____

γ) _____

χ	4	2	2,5
ψ	5	10	8

χ	2	5	8
ψ	4	10	16

χ	3	2	1
ψ	5/3	5/2	5

6.3 Πραγματικοί αριθμοί με σταθερό γινόμενο

Δύο αριθμοί χ και ψ έχουν γινόμενο 6. Άρα $\chi\psi = \underline{\hspace{2cm}}$ ή αλλιώς $\psi = \underline{\hspace{2cm}}$

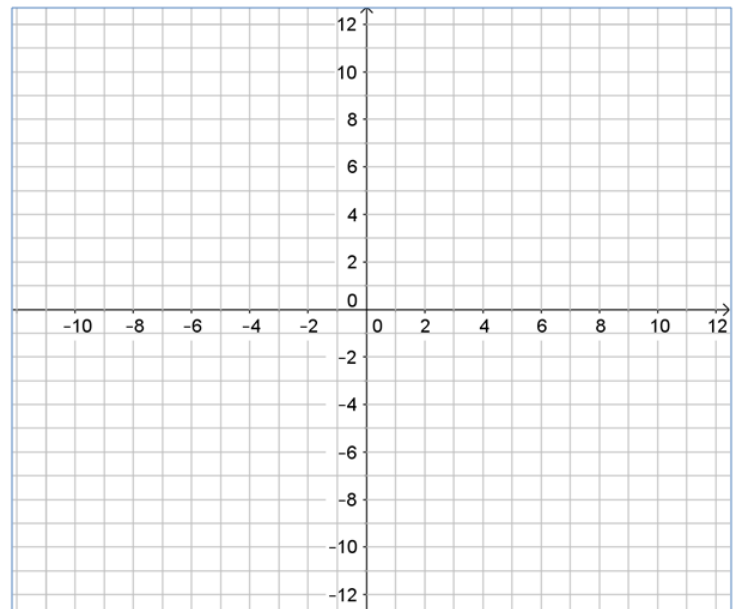
α) Να συμπληρώσουμε τον πίνακα και να κάνουμε τη γραφική παράσταση της υπερβολής

χ	-6	-3	-2	-1	1	2	3	6
ψ								

β) Από τη γραφική παράσταση να εκτιμηθούν:

Αν το ψ είναι 4 τότε το χ είναι :

Αν το χ είναι $-1,5$ το ψ είναι:

Συμπεράσματα

1. Αν τα ποσά χ και ψ είναι αντιστρόφως ανάλογα τότε $\chi\psi = \alpha$ ή αλλιώς $\psi = \frac{\alpha}{\chi}$. Η γραφική παράσταση αυτής της συνάρτησης ονομάζεται **υπερβολή**.

2. Η γραφική της παράσταση αποτελείται από δύο σκέλη τα οποία πλησιάζουν συνεχώς, χωρίς όμως ποτέ να τέμνουν τους άξονες χ' και ψ' .

6.4 Κάνοντας τη γραφική παράσταση μιας υπερβολής

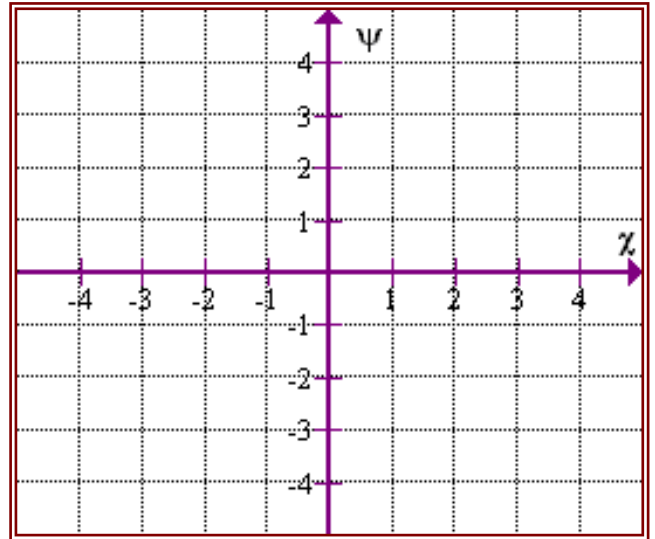
Να κάνουμε στο ίδιο σύστημα αξόνων τη γραφική παράσταση δύο υπερβολών. Αφού πλέον γνωρίζουμε τη μορφή αυτών των συναρτήσεων μπορούμε να βρούμε 4 σημεία, δύο σε κάθε σκέλος της υπερβολής

$$\alpha) \psi = \frac{3}{\chi}$$

χ				
ψ				

$$\beta) \psi = -\frac{2}{\chi}$$

χ				
ψ				

6.5 Βρίσκοντας τον τύπο από τη γραφική παράσταση

i) Δίνεται η διπλανή γραφική παράσταση μιας υπερβολής

Παρατηρούμε ότι κάποια από τα σημεία που περνάει είναι:

(____, ____), (____, ____), (____, ____)

Ξέρουμε ότι ο τύπος της υπερβολής είναι ο $\psi = \alpha/\chi$, άρα αν χρησιμοποιήσουμε ένα από τα σημεία που βρήκαμε πριν, μπορούμε να βρούμε το α .

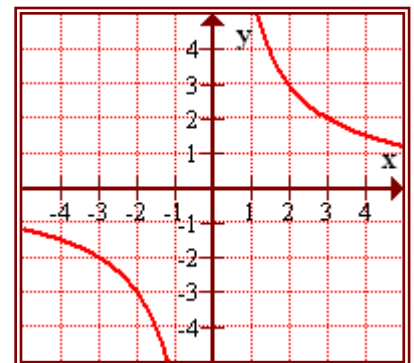
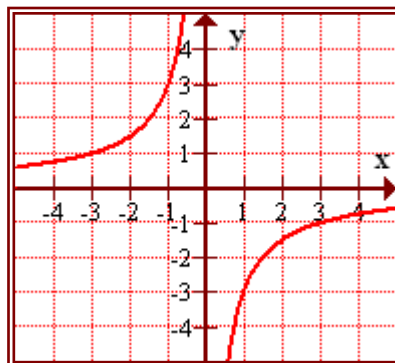
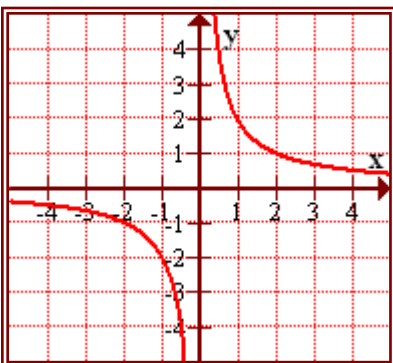

ii) Από τη γραφική παράσταση να βρούμε τον τύπο της υπερβολής (Προσοχή: Ισχύει ότι $\alpha = \underline{\hspace{2cm}}$)

α) $\psi =$

β) $\psi =$

γ) $\psi =$

Μικροπείραμα από εμπλουτισμένα σχολικά βιβλία

http://photodentro.edu.gr/photodentro/b_gym_kefa3_5_drastiriota_2_pidx007982/kefa3_5_drastiriota_2.ggb

6.6 Ο ρόλος του α στην $\psi = \alpha/\chi$

Ανοίγουμε το παραπάνω μικροπείραμα.

Παρατηρούμε τη γραφική παράσταση καθώς μεταβάλλουμε τις τιμές του α και συμπληρώνουμε τα κενά:

- Αν $\alpha > 0$ η γραφική παράσταση βρίσκεται στο _____ και _____ τεταρτημόριο.
Όσο το χ μεγαλώνει μέχρι το 0, το ψ _____ (μικραίνει-μεγαλώνει), άρα η συνάρτηση είναι γν. _____ (αύξουσα-φθίνουσα), ενώ όσο το χ μεγαλώνει από το 0 και πάνω, το ψ _____ (μικραίνει-μεγαλώνει) άρα η συνάρτηση είναι γν. _____ (αύξουσα-φθίνουσα).
- Αν $\alpha < 0$ η γραφική παράσταση βρίσκεται στο _____ και _____ τεταρτημόριο.
Όσο το χ μεγαλώνει μέχρι το 0, το ψ _____ (μικραίνει-μεγαλώνει), άρα η συνάρτηση είναι γν. _____ (αύξουσα-φθίνουσα), ενώ όσο το χ μεγαλώνει από το 0 και πάνω, το ψ _____ (μικραίνει-μεγαλώνει) άρα η συνάρτηση είναι γν. _____ (αύξουσα-φθίνουσα).

6.7 Οι συμμετρίες της $\psi = \alpha/\chi$

Ανοίγουμε το μικροπείραμα από τα εμπλουτισμένα σχολικά βιβλία:

http://photodentro.edu.gr/photodentro/b_gym_kefa3_5_efarmogi_1_pidx007983/kefa3_5_efarmogi_1.ggb

Μετακινώντας το σημείο A στη γραφική παράσταση της $y = \alpha/\chi$, μετακινούνται και τα σημεία:

B: το συμμετρικό του A προς τον άξονα των χ'

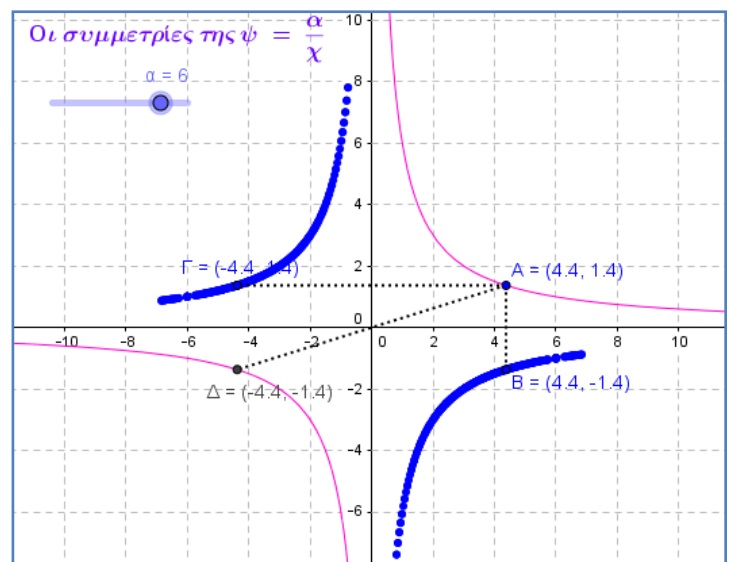
Γ: το συμμετρικό του A ως προς τον άξονα των ψ'

Δ: το συμμετρικό του A ως προς την αρχή των αξόνων.

α) Ποια είναι η συμμετρική καμπύλη της $y = 6/\chi$ ως προς την αρχή των αξόνων;

β) Ποια είναι η συμμετρική καμπύλη της $y = 6/\chi$ ως προς τον άξονα των χ' ;

γ) Ποια είναι η συμμετρική καμπύλη της $y = 6/\chi$ ως προς τον άξονα των ψ' ;

Μικροπείραμα από εμπλουτισμένα σχολικά βιβλία

http://photodentro.edu.gr/photodentro/b_gym_kefa3_5_askisi_2_pidx007979/kefa3_5_askisi_2.ggb